

NOVIOCACTUM

Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen van

Succulenta

Jaargang 11 nummer 3, maart 2026

Uncarina sp. National parc du Zombitse-Vohibasia, Zuidwest Madagaskar 2019
Foto Riet Maessen

Afdeling
Nijmegen

succulenta

Koninklijke Nederlandse vereniging van liefhebbers
van cactussen en andere vetplanten

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk 06-42935996
voorzitter th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg 06-30426230
penningmeester johannajongekrijg@gmail.com

Riet Maessen 06-54358081
secretaris rietmaessen@xs4all.nl

REDACTIE NOVIOCACTUM

Ben Groen 06- 50996256
legroen28@gmail.com

Contributie: € 20,- per jaar (huisgenootleden € 10,- per jaar)
Bankrekening NL12ABNA0805932216 t.n.v. J. Jongekrijg en/of T. Heijnsdijk

Voeding

Er is cactusvoeding te koop bij Johanna. S.v.p. van te voren bestellen via WhatsApp. Peters Professional Combi-Sol 6-18-36 + 3 MgO en sporenelementen. Toepassing: 1 gram per liter gietwater. € 1,00 per zakje van 200 gram.

Bijeenkomsten:

Wijkcentrum De Schakel, Archimedesstraat 9, 6533 MA Nijmegen
De 2de dinsdag in de maand behalve juni-augustus. Aanvang 19.30 precies.

De penningmeester verzoekt de contributie voor 2026 over te maken. Enkele leden moeten nog betalen. Zie voor betaalgegevens hierboven.

Agenda

10 maart 2026 lezing Theo Rengelink over Sardinië, natuur en cactussen.
14 april 2026 lezing Andre van Zuijlen: Cuba
12 mei 2026 planten op tafel (minstens 5 stuks)

Van de voorpagina

Op Madagaskar komt het endemische geslacht Uncarina voor. Veel afdelingsgenoten hebben exemplaren gezien in de collectie van Wilbert Hetterscheid in het Gimbornarboretum in 2021 en in de Nationale Plantentuin in Meise op 8 juni 2024. De vruchten zijn berucht vanwege de kleverige weerhaakjes die aan de vacht van dieren blijft hangen. Uncarina grandidieri en U. decaryi worden vanwege de mooie gele bloemen als kuipplant gehouden

Redactioneel

Tijdens onze vakantie op Lanzerote werd de beroemde zondagsmarkt in Teguisse bezocht. Oorspronkelijk een gezellige overzichtelijke markt waar lokale kunstenaars en handwerklieden hun producten verkochten. Aardige sjaals, degelijke leren tassen, Canarische sigaren, handwerk etc. De markt was dit jaar veel groter, met een verrassende hoeveelheid van dezelfde toeristenprullaria. Schaamteloos werden blinkende horloges van Gucci, Breitling, Cartier, Rolex etc. aangeboden. Een seconde nadenken en je begrijpt dat dit nep is. Talloze kramen met dezelfde toeristenprullaria aan portemonnees, armbandjes, hangers, T-shirts, riemen, kleding, etc. Als $\frac{3}{4}$ van de kramen weggehaald zou worden, zou het sortiment nog hetzelfde zijn. Grappig was dat er Afrikaanse handelaren waren die de toeristen dezelfde kraaltjes aanboden als de Hollanders in Afrika vierhonderd jaar geleden. Wat heeft dit nu met onze hobby te maken? Meer dan je denkt, er was bijvoorbeeld een kraam waar Tillandsia's op stukjes hout werden aangeboden. Voor 28 Euro werd een plant aangeboden die in Nederland voor $\frac{1}{4}$ van de prijs te koop is. Maar de toeristen weten van toeten noch blazen. Er waren ook cactussen te koop, voor 4 Euro verwisselde een minicactus in kurkpotje van eigenaar. De meest gewone soorten uiteraard, mammillaria, echinopsis, ferocactus. Inderdaad, ook vier keer de prijs in Nederland. Deze plantjes zijn op onze bijeenkomsten voor de geef. Waarom eigenlijk, het zijn volwassen toch fraaie planten. Er is bij hobbyisten toch iets van "dit is wel erg gewoontjes.. Met een kas vol met kleine ordinaire vetplantjes en cactussen win je geen prijzen. Begrijpelijk, maar geeft te denken.

Ben Groen

Notulen jaar vergadering 10 februari 2026

Aanwezig 5 leden: Theo Heijnsdijk, Leontien Kouwenhoven, Riet Maessen, Jac Niesen en Gerard de Witte; bericht van verhindering Nia van der Burgt, Lieda Dekker, Ben Groen, Johanna Jongekrijg en Threes Geelen.

1. Theo Heijnsdijk opent de jaarvergadering en verwelkomt de 5 aanwezige leden.
2. Mededelingen en Ingekomen stukken.
Theo meldt dat hij bij Tonnie Jacobs is geweest en vertelt e.e.a. over zijn gezondheidstoestand en zijn afmelding als lid van onze afdeling.
Theo, Johanna en Riet zijn bij Tijs en Wilma op bezoek geweest; Theo meldt hoe het momenteel met de gezondheid van Tijs is: hij voor 90 % afgekeurd.
Riet leest een kaart voor die ze ontvangen heeft van Thea Giesen en haar echtgenoot.
3. Er worden geen opmerkingen gemaakt over het jaarverslag.
4. Financieel verslag. Theo merkt op, -en dat is de kascontrolecommissie ook opgevallen- de -1 cent bij de post excursie. Jac meldt hoe dit zo ontstaan is.
5. De kascontrolecommissie bestaande uit Jac Niessen en Gerard de Witte hebben alles gecontroleerd en het was "piekfijn" in orde: zag er overzichtelijk uit.
6. Gerard zal dit jaar opnieuw in de kascontrolecommissie zitten en Threes Geelen heeft zich aangemeld als tweede lid.
7. Begroting.
Omdat we dit jaar aandacht willen geven aan het 90 jarig bestaan van onze afdeling is er een fors nadelig saldo, wat echter wel verantwoord is.
De begroting wordt goedgekeurd.

8. Theo Heijnsdijk wordt herkozen als voorzitter.

9. Het jaarprogramma wordt gepresenteerd en het merendeel is bekend en ingevuld.

10. Noviocactus.

Theo vertelt dat het een eenmansbedrijfje van Ben Groen is; toch zou hij graag wat meer inbreng van onze eigen leden zien. Hierop vertelt Jac Niessen dat hij een plan heeft om een klein succulententuintje aan te leggen en de voortgang (proces, avontuur, experimenten) op te gaan schrijven voor ons blad Noviocactus.

11. Er is niets bij de rondvraag.

12. Sluiting even voor 20.30 uur.

Riet Maessen

Reisimpressie van Riet van haar reis naar Madagaskar in 2019

Na de jaarvergadering was er nog tijd over voor Riet om foto's te laten zien van haar reis naar Madagaskar en daarover te vertellen. Dat deed ze met veel enthousiasme. Riet had al heel lang het verlangen om naar dat bijzondere eiland te gaan en de bizarre endemische planten en dieren met eigen ogen te kunnen bekijken. Maar het was er nooit van gekomen. In 2019 was het toch zover. Samen met Roland boekte ze in 2019 een groepsreis. De andere deelnemers waren voornamelijk vogelliefhebbers die weinig oog hadden voor de planten en daardoor kreeg Riet vaak niet de gelegenheid om op haar gemak foto's te maken. De groep moest verder.

Van te voren had Riet al wat boeken aangeschaft, onder andere de twee kostbare boeken van Werner Rauh (Succulent and Xerophytic Plants of Madagascar), een boekje van Cactus&Co (Madagascar, A Paradise at Risk) en een fotoboek van natuurfotograaf Frans Lanting over het eiland. Die had ze allemaal meegenomen naar de cactusavond om te laten zien. Ze had ook nog het bekende werk van Saint-Exupéry, 'De kleine prins' meegenomen. Die prins woont op een kleine planeet en hij heeft een dagtaak aan het bestrijden van de apenbroodbomen (baobabs) die zijn planeet zouden doen splijten als ze hun gang konden gaan.

Adansonia

De reis was globaal gezien vanuit de hoofdstad Antananarivo naar Toliara in het zuidwesten en terug met nog diverse bezoeken aan natuurparken.

We kregen een grote variatie aan natuur, planten, dieren en mensen te zien. Wat planten betreft, begon het met wat plaatjes van langs de weg groeiende bloeiende christusdoorns en Jacaranda mimosifolia. We zagen rietvelden, straatleven met marktkramen, kinderen die toestromen als een toeristenbus nadert, kinderen die spelen met van wat oude blikjes gebouwde speelgoedautootjes en hijskranen, jongens die met een varken aan de riem over straat lopen, graven in stenen huizen(woningen waren van hout, maar dat is te vergankelijk; in een graf blijf je eeuwig wonen).

En dan de dieren. Een prachtige roodpootwielwebspin, een gekko met een liggende platte staart alsof het een blad is en die daarom heel toepasselijk bladstaartgekko heet.

een gouden bambolemuur (een van de meest bedreigde primaten), Frans Lanting fotografeerde destijds het onbekende dier, een van de meest bedreigde primaten.

Redactie. Volgens het meest recente onderzoek (2020) leven er nog maar ongeveer 630 gouden bamboemaki's in het wild, waaronder slechts 250 volwassen exemplaren. De gouden bamboe lemuur weegt ongeveer 1.3 tot 1.7 kg, heeft een lichaamslengte ongeveer 34 cm en de lengte van de staart is ongeveer 41 cm.

een ringstaartmaki

Tussendoor ook nog de lokale gids Patricia Wright met de Nederlandse reisleader Joep Wensing die samen het grootste ei van de wereld, dat van de uitgeroeide olifantsvogel, *Aepyornis maximus* vasthouden.

Redactie: De *Aepyornis maximus* was 2.7 tot 3 m hoog met een geschat gewicht van 450 kg. De eieren konden meer dan 9 kg wegen. Ter vergelijking: een ei van de olifantsvogel was net zo zwaar als 7 struisvogeleieren of 183 kippeneieren. De olifantsvogel verdween langzaam rondom de 10de eeuw na Christus na de aankomst van mensen op Madagaskar.

En niet te vergeten een kolonie van de roze vlindericade op een tak. Dat lijkt meer op een takje met kleine vruchtjes er aan.

En dan de planten. Naast de al genoemde jacaranda, ook de Flamboyant (*Delonix regia*), diverse euphorbia's waaronder *E. enterophora*, *Kalanchoe synsepala*, een *Cyanchum*, een *Uncarina*, prachtige grote exemplaren van *Pachypodium rosulatum*,

Pachypodium rosulatum

Pachypodium rosulatum var. *gracilis*

Didierea madagascariensis en een schattige kleine *Drosera* (vleesetend plantje). Riet had geen tijd om hem goed scherp te fotograferen want de vogelaars liepen door.

Toen werd het tijd voor de baobabs (*adansonia*'s), maar de tijd was omgevlogen en het was al bijna 10 uur. De rest komt dus een volgende keer. Er waren pas 94 van de 237 foto's vertoond, dus dat beloofd nog wat voor een volgende keer. Het was reuze jammer dat slechts vijf mensen aanwezig waren want het was een bijzonder boeiende presentatie waar we van genoten hebben.

Theo Heijnsdijk Foto's Riet Maessen

Leve de tuin Festival

Op 27, 28 en 29 februari vond in de Brabanthallen te 's Hertogenbosch bovengenoemd festival plaats. Een beurs voor de tuinliefhebber, waar van alles te vinden was. In twee grote hallen stonden opstellingen voor lezingen, er konden hapjes gekocht worden. En veel stands met van alles, planten, knollen en bollen, tuinaccessoires van stoelen, potten, buitensauna's en tuinmeubilair. Er waren tuinontwerpers met een zandbak waarin een ontwerp werd gerealiseerd. Mensen die kruiden verkochten en gezondheidsproducten van plantaardig materiaal. Maar vooral heel veel verschillende zaken. Daar kan de toeristenindustrie op Lanzerote, zoals ik in dit nummer eerder beschreef, nog een voorbeeld aan nemen.

Succulenta was vertegenwoordigd met een goed aangeklede stand. Op een tafel van 6 x 4 meter stonden cactusjes, vetplantjes, zaden, tangetjes, pincetten, potjes, oude nummers van Succulenta, folders, affiches, pennen met logo etc. voor de verkoop. Evert gaf ent demonstraties en instructies over zaaien. Maar de informatie stond voorop en daarbij ook promotie voor de vereniging. Er kwam een vraag langs: "als ik een cactus heb die veel te groot is geworden, hebben jullie een plaatsje". Een andere vraag: "mijn zuilcactus trekt krom, wat kan ik er aan doen". Ook was er een opstelling met vetplantjes en een uitstalling van showcactussen. Tenslotte stond op een tafeltje een display met doorlopende diashow. Drie afdelingen; Gorinchem-'s Hertogenbosch, Maas en Peel en Nijmegen hadden vrijwilligers geleverd. Van het bestuur waren Evert Smienk en Doan Tran het hele traject aanwezig. Op zaterdagochtend was ik er ook en liep onze voorzitter Peter Knippels tegen het lijf, die een kijkje kwam nemen. Van onze afdeling hadden Riet, Lieda, Johanna en Ben zich opgegeven. Het was gezellig, goed dat we ons als vereniging presenteerden. Ik ging weg met het gevoel dat er nog wel redelijk belangstelling is voor succulenten bij het grote publiek. En nu maar hopen dat dit nieuwe leden oplevert.

Evert Smienk met Lieda

Foto Riet Maessen